

"Ferit Edgü & Yüksel Arslan'a Gençlik Mektupları-27 Mayıs Günlüğü" Orhan Duru'nun mektupları ve günlüklerinden oluşan bir çifte **Kitap**. Alexander Pechmann "Kayıp **Kitaplar** Kütüphanesi"nde, çeşitli nedenlerle kaybedilmiş, yakılmış, yok edilmiş ya da bir yerlerde unutulmuş **kitaplann** öykülerini anlatıyor.

Orhan Duru-Burak Fidan

Gençlik Mektupları

50 Kuşağı'nın has öykücülerinden, çağdaş edebiyatın ustalarından Orhan Duru'nun terekesinden çıkanlar yayımlanmaya devam ediyor. Tam adıyla "Ferit Edgü & Yüksel Arslan'a Gençlik Mektupları - 27 Mayıs Günlüğü" Orhan Duru'nun mektuplarıyla günlüklerinden oluşan bir çifte **Kitap**.

"Gençlik Mektupları"nda Orhan Duru'nun 1957-72 yıllarında Ferit Edgü ile Yüksel Arslan'a gönderdiği mektuplar yer alıyor. Orhan Duru 1956'da Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ni bitirmiş. Askerliğini de 1958'de Ankara'da veteriner olarak yapmış. Sonra bir yıl Urfa'da veteriner olarak görev yapıyor. Ardından Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde asistan oluyor. 1960 askeri darbesinden sonra üniversiteden atılan 147 öğretim üyesinden. Üniversiteden uzaklaştırıldıktan sonra Ankara'da gazeteciliğe başlıyor.

Orhan Duru'nun ilk öyküsü 1953'de yayımlanmış. Yani hem üniversite yıllarında hem de daha sonra çalışırken yoğun bir edebiyat üretimi var. 60'lı yıllar öykücülüğünde yeni deneylere giriştiği önemli bir dönemi olarak anılıyor. Ferit Edgü ile Yüksel Arslan'a gönderdiği mektuplar da tam bu döneme rastlıyor. Anladığım kadıyla mektuplarında kullandığı üslupla öykülerinin dili arasında ilginç benzerlikler var. Kitabın arka kapağında bu üslup "soyuk bir dil" olarak tanımlanmış.

Mektuplardaki Orhan Duru'yu varoluşçu bir romanın kahramanı olarak da düşünebiliriz. Yalnızlığı, Ankara'nın puslu havasında yaşadığı bunaltı, yazma, yaratma sıkıntılarını, hissettiği ruhsal baskıyı, çok net bir şekilde hissedebiliyorsunuz. Varoluşunu, yaşamın anlamını yaşadıklarında sorgulamasını okuyorsunuz. Camus'nün ya da Sartre'in Ankara'da yaşayan bir kahramanı gibi.

Orhan Duru nun edebiyat üretimi, dergilerle ilişkileri, Ankara'daki az sayıdaki

dostu da mektupların konusu oluyor. O yıllarda Ankara'da yaşayan İlhan Berk'le sıkı bir ilişkisi var ama en ağır sözcükleri de onun için kullanıyor. Pazar Postası'nda 50 Kuşağı yazarlarının eserlerinin yayımlanmasını sağlayan Muzaffer Erdost, Bilge Karasu ve İstanbul'da dergicilik ve yayıncılık yapan Vedat Günyol mektuplarda en çok sözü geçen kişiler.

Mektuplar çok yakın iki arkadaşa, içtenlikle yazılmış. "27 Mayıs Günlüğü" ile birlikte yayımlanmaları da doğru bir karar olmuş. Günlükler, mektuplardaki havayı tamamladığı gibi Orhan Duru'nun mektuplarında günlüklerinden bile içten olduğunu da görüyoruz.

Kitapta 1957-72 yılları arasında yazılmış mektuplardan geriye kalabilen 81'ini okuyoruz. Burak Fidan'ın sunuş yazısından Orhan Duru'nunkine göre daha az sayıda olsa da Ferit Edgü'nün ve Yüksel Arslan'ın Orhan Duru'ya yazdıklarının da elde olduğunu öğreniyoruz. O mektuplar da bunlarla birlikte yayımlansaydı çok daha bütüncül bir **kitap** ortaya çıkardı. Ferit Edgü'nün kararını değiştirmesini ve mektupları bir bütün halde görmemizi sağlamasını diliyorum.

"27 Mayıs Günlüğü"nde darbe öncesi ve sonrası Orhan Duru'nun yaşadıklarını ve gözlemlerini okuyoruz. Orhan Duru 1959'da Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde asistan. 27 Mayıs Darbesi'ni hazırlayan gençlik hareketlerinin yakın bir şahidi. DP'nin tüm toplum ve üniversiteler üzerindeki baskısından bunalmış çoğu aydın gibi özgürlük umudu olarak gördüğü bu darbeyi destekliyor. "Ödül" olarak da 147 öğretim üyesinden biri olarak Sabahattin Eyüboğlu, Haldun Taner, Nusret Hızır, Mina Urgan, Tank Zafer Tunaya gibi isimlerle birlikte üniversiteden atılıyor. Atılanların "Menderes iktidarına karşı üniversite özerkliğini savunan ve bunun mücadelesini veren"lerden oluşması tam bir düş kırıklığı. 1962'de tepkiler üzerine hatadan dönülüp üniversitedeki görevine geri çağrılrsa da akademik hayata soğ-

muş, gazetecilik yapıyor. Üniversite iyi bir veterinerlik öğretim üyesini kaybediyor ama Türkiye iyi bir yazar ve gazeteci kazanmış oluyor.

Burak Fidan her zamanki gibi iyi bir çalışma çıkartmış. "Ferit Edgü & Yüksel Arslan'a Gençlik Mektupları - 27 Mayıs Günlüğü" (Nisan 2015, **Yapı Kredi** Yay.) Orhan Duru'yu ve dönemini tanımanın yanı sıra hiçbir tarihsel ya da kişisel olguya dikkat etmeden bir genç adamın yalnızlığının, varoluşsal sıkıntılarının konu edildiği bir edebiyat eseri olarak da okunabilecek nitelikte bir **Kitap** olmuş.